

Gefelicitaart

Wordt er een feest gevierd, dan mag taart niet ontbreken. Meestal zie je aan de taart ook welk feest er wordt gevierd: een verjaardag, bruiloft, religieus feest, babyshower. De leerlingen maken zelf een stapeltaart en laten zien welk feestje er gevierd wordt. Je kunt de resultaten goed gebruiken als verjaardagskalender, maar ook als cadeau voor vader, moeder, opa, oma, leerkracht, enz.

Opdracht: Maak een reliëf van een gestapelde taart. Laat zien voor welke gelegenheid de taart is.

Doelen

- Met deze les kun je aansluiten bij **kerndoel 26**: getalbegrip, **kerndoel 32**: kalender, **kerndoel 33**: vouwen, patronen en sorteren op kenmerk, **kerndoel 38**: feesten en **kerndoel 54**: de leerlingen leren beelden te maken van betekenisvolle onderwerpen uit de directe belevingssfeer.
- De leerling kan ritme herkennen en toepassen in een werkstuk.
- De leerling kan een eenvoudige vorm (rechthoek, vierkant, driehoek) half-ruimtelijk maken, plakstroken maken en de half-ruimtelijke vorm met lijm vastzetten op een ondergrond.
- De leerling kan papier een aantal keer dubbelvouwen om vormen uit te knippen. De leerling weet dat de manier van vouwen bepalend is voor een herhaling van vormen in een rij of draaiend om een middelpunt.
- De leerling kan vormvarianten knippen en de vormen op het papier schuiven om te zoeken naar een passende indeling.

Materiaal

Je hebt nodig voor papier half-ruimtelijk:

- papier (wit of gekleurd), A4 of A3 formaat voor de losse vormen
- stevig papier (wit of gekleurd), A4 of A3 formaat voor de ondergrond
- schaar
- lijm

Je hebt nodig voor knippen/plakken papier (matjes):

- stevig tekenpapier A4 of A3 formaat voor de ondergrond, kleur naar keuze
- vouwblaadjes, assortiment
- schaar
- evt. potlood
- lijm

Je hebt nodig voor onderzoek:

- (kopieer)papier of het materiaal van de werkwijze
- schaar
- evt. potlood

Bijzonderheden:

De opdracht kent een aantal stappen:

Stap 1: Knippen van 3 tot 5 stroken die steeds iets korter worden.

Stap 2: Kiezen van een gelegenheid waar de taart voor gemaakt wordt (gebruik eventueel de kaartjes in de bijlage).

Stap 3: Knippen van matjes die qua kleur en vorm passen bij de gelegenheid. Met de matjes en de restvormen schuiven voor een versiering van de stroken.

Stap 4: Vastplakken van de matjes en de restvormen op de stroken.

Stap 5: De stroken vastplakken op ondergrond. Vouw je de strook aan weerszijden om, dan kun je het werk half ruimtelijk maken.

En verder

De resultaten kun je goed gebruiken voor:

- Een verjaardagskalender, laat de leerlingen dan ook naam en datum op de taart zetten.
- Een cadeau voor vader, moeder, opa, oma, leerkracht enz.
- Een feestdag zoals Kerst, Suikerfeest, Koningsdag enz.

Boeken over feesten:

- Altijd feest: samen de feesten van het jaar vieren - Janny van der Molen
- Het suikerfeest – Shalini Vallepur

De les in fases

Oriënteren

1. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen betekenis en bespreek het kort.
 - Wie heeft er wel eens een stapeltaart gegeten? Wanneer was dat? Wie kent er nog meer gelegenheden waarbij we een bijzondere taart eten?
 - Wat zijn de overeenkomsten tussen de drie taarten? Wat zijn de verschillen? Voor welke gelegenheden zouden deze drie taarten gemaakt zijn? Waarom denk je dat? [Bespreek dat vorm en kleur van de versiering iets kan vertellen over de aard van het feest].
 - Geef per taart aan welke vormen worden herhaald.
2. Bespreek de opdracht.
3. Bespreek het vormdoel.
4. Vraag leerlingen of ze weten wat het is. Leg het zelf uit of toon het filmpje. Is dit vormdoel al eerder aan bod gekomen? Herhaal dan kort de informatie.
5. Leg de werkwijze knippen/plakken papier (matjes) uit. Doe de techniek zelf voor, toon het filmpje of herhaal kort de inhoud.

Onderzoeken

1. Geef leerlingen de tijd om te onderzoeken wat ze willen maken.
2. Ze doen dat door vormen te knippen en daarmee te schuiven.
3. Gebruik eventueel de bouwsteen onderzoek. Toon het filmpje, leg zelf uit of herhaal kort de informatie.
4. Begeleid de leerlingen individueel door het stellen van reflectievragen. Suggesties:
 - Hoe wil jij ritme in je werkstuk brengen?
 - Welke vormen kun je gebruiken voor het ritme?
 - Ja, dat zijn al goede vormen voor de versiering. Kun je ook nog andere vormen knippen?
 - Je kunt de vormen zo neerleggen. Kan het ook op een andere manier?
 - Dit matje is uit elkaar gevallen. Weet je hoe dat komt?
 - Hoe heb je het papier opgevouwen om tot dit matje te komen? Zijn de vormen gedraaid of gespiegeld?
5. Houd eventueel aan het eind van het onderzoek een tussentijdse beschouwing; in groepjes of klassikaal. Je kunt hiervoor de nabeschouwsingsvragen onderzoek gebruiken.

Uitvoeren

1. Na het schuiven worden de stukjes papier vastgeplakt en bewerkt. Er komt nu ook steeds meer aandacht voor details, bijvoorbeeld kaarsjes, toefjes slagroom, cijfers (bij een verjaardagstaart) enz.
2. Leg de werkwijze papier half-ruimtelijk uit. Doe de techniek zelf voor, toon het filmpje of herhaal kort de inhoud.
 - Deze vorm steekt heel ver uit. Hoe kun je de vorm wat minder ver laten uitsteken?
 - Deze vormen steken allemaal even ver uit. Hoe heb je dat voor elkaar gekregen?

Evalueren

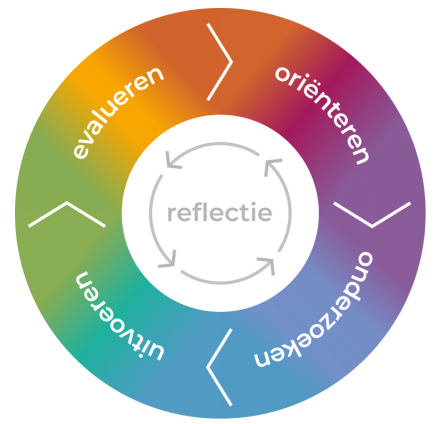
Klik op 'Nabespreken: wat hebben we geleerd?'

Bespreek de vragen op het digibord klassikaal of laat leerlingen de vragen in groepjes of individueel beantwoorden. Mogelijke vragen:

- ◆ Hm, wat een lekkere taarten. Welke taarten zouden voor dezelfde gelegenheid kunnen zijn? Waarom? Welke taart zou je wel in het echt willen eten? Leg eens uit?
- ◆ In welk (stukje) werkstuk zie je heel duidelijk een ritme? Leg eens uit? Wijs eens een stukje aan waarin het ritme bijna een patroon is. Vertel eens.
- ◆ Welke half-ruimtelijke vormen zie je allemaal terug? Welke half-ruimtelijke vorm is bijzonder? Hoe komt dat? Wat vond je lastig aan deze techniek? Wie heeft daar een tip voor?
- ◆ In welk matje zijn heel veel vormen herhaald. Hoe heeft de maker dat gedaan? Welke manier van een matje knippen valt je op? Vertel eens.
- ◆ Hoe ben je op het idee gekomen van de vorm voor je werkstuk? Was dat je eerste idee? Vertel eens. Welke vormen vond je eerst niet geschikt, maar heb je later toch gebruikt? Hoe kwam dat?

Spelen met lesfases en lesdoelen

- De lesbeschrijving is een richtlijn, geen keurslijf. Voel je vrij de volgorde van de bouwstenen naar eigen inzicht aan te passen.
- Is het doel van een bouwsteen al bekend, dan is een korte mondelinge herhaling voldoende.
- Vind je 2 nieuwe leerdoelen te veel voor je leerlingen? Kies dan het doel uit dat ze het hardst nodig hebben voor de opdracht. Of splits de les op. Les 1: aanleren werkwijze, les 2: betekenis en vormdoel.

Aanpassen werkwijze

Liever een andere werkwijze bij deze les? Je kunt de betekenisbouwsteen combineren met onderstaande werkwijzes. Wissel je een bouwsteen, kijk dan altijd kritisch naar de voorgestelde volgorde in de lesbeschrijving en pas naar eigen inzicht aan.

- papier half ruimtelijk
- knippen/plakken papier (matjes)
- teken- of schildertechniek

Type gelegenheid

verjaardag

bruiloft

examen

geboorte

geliefde

kerst

pasen

suikerfeest

koningsdag

welkom/afscheid